

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 94

van **AN MOERENHOUT**

datum: 10 januari 2022

aan **BART SOMERS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BINNENLANDS BESTUUR, BESTUURSZAKEN, INBURGERING EN GELIJKE KANSEN

Resolutie geweld en discriminatie tegen lgbtqi+-personen - Onderzoek aanspreekpunten integriteit (API's) in andere beleidsdomeinen

Op 26 mei 2021 keurde het Vlaams Parlement de resolutie goed over geweld en discriminatie tegen lgbtqi+-personen, waarin het de Vlaamse Regering vroeg te onderzoeken in welke mate het aangewezen is bij andere beleidsdomeinen een traject op te richten dat vergelijkbaar is met wat bestaat in de jeugdsector met de API's, en de sportsector met de API's en het Vlaams Sporttribunaal, gelet op de meerwaarde van die trajecten. Ook werd gevraagd de sensibiliserings- en bewustwordingsopleidingen niet alleen open te stellen voor bestaande hulporganisaties, maar ook voor de opleidingen tot aanspreekpunt integriteit die nu al bestaan binnen de sport- en jeugdsector.

1. Heeft het onderzoek al plaatsgevonden? Wanneer worden de resultaten bekendgemaakt?
2. Aan welke beleidsdomeinen denkt de minister?
3. Vinden genoeg jongeren die discriminatie, geweld, seksueel grensoverschrijdend gedrag of uitsluiting meemaken de weg naar het CLB in het onderwijs? Is de regering van plan om ook API's in het lager, secundair en hoger onderwijs in te schakelen?
4. Krijgt het CLB-personeel genoeg scholing en opleiding om aan de noden van lgbtqi+-personen te voldoen?
5. Bestaan er aanspreekpunten voor het onderwijs indien een school met vragen of een ernstig probleem kampt met betrekking tot geweld, discriminatie en seksueel grensoverschrijdend gedrag op lgbtqi+-personen of personen in het algemeen?
6. Hoe wordt de kennis tussen API's gedeeld om op moeilijke cases het juiste antwoord te bieden?
7. Voor welke hulporganisaties worden de sensibiliserings- en bewustwordingsopleidingen gegeven?
8. Door welke instantie of instelling worden de sensibiliserings- en bewustwordingsopleidingen georganiseerd?
9. Worden of zijn de sensibiliserings- en bewustwordingsopleidingen reeds uitgebreid tot de opleidingen tot aanspreekpunt integriteit?

Deze vraag werd gesteld aan de ministers Bart Somers (94), Ben Weyts (231), Benjamin Dalle (51).

BART SOMERS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BINNENLANDS BESTUUR, BESTUURSZAKEN, INBURGERING EN GELIJKE KANSEN

GECOÖRDINEERD ANTWOORD

op vraag nr. 94 van 10 januari 2022
van **AN MOERENHOUT**

Minister Bart Somers**Vragen 1 en 2**

Het concept van de Aanspreekpersoon Integriteit (API) is bekend, als aanspreekpunt en vertrouwenspersoon binnen een sport- en jeugdorganisatie voor al wie een vraag, opmerking of klacht heeft in verband met grensoverschrijdend gedrag, zoals pesten of discriminatie, agressie en ongewenste aanrakingen.

Het is een zeer interessant middel, maar het is eigen aan bovenstaande sectoren. In jeugd- en sportorganisaties zullen de leden/deelnemers aan activiteiten immers heel vaak met elkaar in fysiek contact komen. De noodzaak om daar duidelijke grenzen af te spreken en vertrouwenspersonen te installeren is duidelijk gebleken en deze sectoren hebben daar dan ook hun eigen antwoord op gegeven.

De vraag is enerzijds of dit concept zomaar vertaalbaar is naar andere sectoren. Er bestaan vandaag in verschillende sectoren gelijkaardige systemen. Personen met een klacht rond grensoverschrijdend gedrag in de media- en cultuursector kunnen sinds juli 2019 bij de Genderkamer bij de Vlaamse Ombudsdienst terecht. Grensoverschrijdend gedrag op de werkvloer kan je melden bij de interne of externe vertrouwenspersoon of preventieadviseur. Binnen het onderwijs kan je klachten indienen bij het CLB, en verschillende hogescholen en universiteiten hebben een eigen meldpunt grensoverschrijdend gedrag.

Momenteel zie ik dus geen bijzondere noodzaak om te laten onderzoeken of en naar welke sectoren het concept van API's dient te worden uitgebreid.

Vragen 7 en 8

Het is niet helemaal duidelijk wat de vraagsteller bedoelt met sensibiliserings- en bewustwordingsopleidingen. Indien dit verwijst naar de campagnes naar aanleiding van het lopende geweldonderzoek verwijs ik u graag door naar het antwoord op SV 100 van dit jaar. Indien dit verwijst naar de opleiding m.b.t. LGBTQI-sensitiviteit binnen de reguliere hulpverlening verwijs ik u graag door naar de antwoorden op SV 106 en SV 108 van dit jaar.

Minister Ben Weyts (231)**Vragen 3, 4, 5 en 6 (beleidsdomein onderwijs en vorming)**

3. Ik heb geen specifieke cijfers over kinderen en jongeren die zich aanmelden bij het CLB met vragen en/of problemen rond deze thema's. In principe kan een leerling met elke vraag terecht bij het CLB. Het CLB zoekt samen met de leerling en waar mogelijk en zinvol met betrokkenheid van eventuele derden naar een antwoord. Indien nodig wordt samengewerkt met schoolexterne dienst- en hulpverlening. CLB's hebben de opdracht om hun werking in het kader van leerlingenbegeleiding bekend te maken bij de leerlingen, hun ouders en de scholen.

Er is voor gekozen om binnen het onderwijs geen aparte API-functie te installeren. De bescherming van de integriteit van leerlingen is een belangrijk element van hun

psychosociaal welbevinden en wordt als dusdanig gevat door het beleid op leerlingenbegeleiding dat scholen moeten uitwerken. Zij zijn zelf verantwoordelijk voor de uitwerking van dit beleid en het zorgen voor de nodige aanspreekpunten, communicatie, reactiebeleid etc. Het aanstellen van een zorgcoördinator (basisonderwijs) of leerlingenbegeleider (secundair onderwijs) is daarbij reeds verplicht. Elke school werkt hiertoe samen met een CLB.

4. CLB's hebben de opdracht leerlingen te begeleiden in hun functioneren op school en in de maatschappij door middel van leerlingenbegeleiding. Kwaliteitsvolle leerlingenbegeleiding bevordert de totale ontwikkeling van alle leerlingen, verhoogt hun welbevinden, voorkomt vroegtijdig schoolverlaten en creëert meer gelijke onderwijskansen. Op die manier draagt het bij tot het functioneren van de leerling in de schoolse én maatschappelijke context. Dit impliceert dat CLB's een goed zicht hebben op de maatschappelijke context en veranderende maatschappelijke noden en zich professionaliseren waar nodig. CLB's kunnen hiervoor terecht bij hun Permanente Ondersteuningscel of partnerorganisaties zoals bvb. Sensoa, KLIQ vzw...
5. Bij het GO!, de onderwijskoepels en de CLB-netten werd een contactpersoon grensoverschrijdend gedrag aangesteld waar scholen en CLB terecht kunnen met vragen en voor ondersteuning rond deze thema's. Daarnaast kunnen scholen zich steeds laten adviseren door de preventieadviseur psychosociale aspecten van hun externe dienst voor preventie en bescherming op het werk bij discriminatie van of geweld tegen personeelsleden.
6. Onderwijsinstellingen wordt aangeraden om 1 of meerdere vertrouwenspersonen aan te stellen. Personeelsleden kunnen deze vertrouwenspersonen informeel contacteren om problemen van psychosociale aard te bespreken. Vertrouwenspersonen kunnen via verplichte jaarlijkse supervisies hun cases delen en ervaringen uitwisselen.

Vraag 6 (beleidsveld sport)

Voor Vlaamse sportfederaties biedt het Centrum Ethiek in de Sport (ICES) ondersteuning bij het opmaken van een integriteitsbeleid en het organiseren van een aanspreekpunt integriteit. Voor sportfederaties zijn dit 2 subsidiëeringsvoorwaarden in het decreet houdende de erkenning en subsidiëring van de georganiseerde sportsector. ICES is binnen het decreet inzake gezond en ethisch sporten erkend als organisatie voor beleidsondersteuning en praktijkontwikkeling op het gebied van ethisch sporten.

ICES organiseert in de eerste plaats een tweedaagse basisopleiding voor deze Federatie-API's en ondersteunt hen met documentatie en tools. Bovendien kunnen zij beroep doen op caseondersteuning vanuit ICES bij moeilijke dossiers. Daarnaast investeert ICES in jaarlijkse terugkomdagen, bijscholingen en intervisie bij deze groep van Federatie-API's om bijvoorbeeld te leren uit moeilijke cases.

Het integriteitsbeleid wordt vanuit de federaties doorgetrokken naar het clubniveau, en ook daar stimuleren we het aanduiden van laagdrempelige vertrouwensfiguren. Hier voorziet ICES in een basisvorming als Club-API en ondersteunen de federaties (waaronder de Federatie-API) hun aangesloten clubs op dit vlak. ICES zal ook voor Club-API's vanaf 2022 intervisies gaan organiseren. Dit zou kunnen binnen 1 federatie (die dat door ICES laat begeleiden) of voor club-API's van verschillende federaties/sportclubs.

Minister Benjamin Dalle (51)

Vragen 7, 8 en 9

Verschillende organisaties worden in de jeugdsector structureel ondersteund om jongeren en jeugdorganisaties bij te staan met kwalitatieve informatie en handvaten voor specifieke situaties rond verschillende thema's.

Specifiek rond de LGBTQI+ jongerenthema's is de organisatie Wel Jong vzw actief, ook in functie van lokale jongerengroepen. Organisaties zoals Awel vzw en Pimento geven ook gerichte ondersteuning aan jongeren en jongerenorganisaties over bredere welzijnsthema's waar situaties van grensoverschrijdende gedrag aanbod komen. WATWAT zorgt als informatieplatform voor goede doorverwijzing naar specifieke organisaties op maat van jongeren. De aanspreekpunten integriteit binnen de jeugdsector worden door vorming en intervisie ondersteund door de Ambrassade. De basisvorming wordt continue bijgestuurd i.s.m. de jeugdsector, de Ambrassade en de jeugdorganisaties via de werkgroep integriteit jeugd.

In 2019 werd in kader van het Masterplan Diversiteit het kwalitatief onderzoek 'Ik zie, ik zie, wat jij niet ziet. Gender- en seksuele identiteit in het jeugdwerk' uitgevoerd. De studie onderzocht de beelden, houdingen en ervaringen over gender en seksualiteit die bestaan in jeugdwerkorganisaties (jeugdverenigingen, jeugthuizen, jeugdkampen, enz.) en hoe ze het welbevinden van LGBTQI+ jongeren beïnvloeden. Het webinar over het onderzoek is nog steeds beschikbaar via de website van het Departement Cultuur, Jeugd en Media.

In 2022 zal - in samenwerking met expertise-organisaties - meer ingezet worden op sensibilisering en vorming op maat binnen de jeugdsector, zodat er meer veilige ruimte en bewustzijn kan worden gecreëerd rond deze thema's. We bekijken op termijn of het ontwikkelde aanbod rond LGBTQI+ ook aangeboden kan worden in het vormingsaanbod van de API's, maar we zetten uiteraard in op brede verspreiding binnen de jeugdsector zelf.